

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ιστορίας της παιδείας 'από τα κάτω'

A03 06

Ενότητα #2: Βασικές αρχές μικροϊστορίας κατά G. Iggers

Διδάσκων: Χουρδάκης Αντώνιος

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα*** (***Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece***)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βασικές αρχές μικροϊστορίας

G. Iggers

- Κοινωνικο-πολιτισμική στροφή στις συνθήκες της καθημερινής ζωής όπως τις βιώνουν οι απλοί άνθρωποι (διαφοροποίηση από την καθημερινή ζωή που ασχολήθηκε ο Μπρωντέλ).
- Οι πολιτικές πεποιθήσεις παίζουν ρόλο στις μικροϊστορικές μελέτες της καθημερινής ζωής.
- Οι μικροϊστορικοί στρέφονται τώρα προς τις παρυφές της ιστορίας, τους αδικημένους και υπό εκμετάλλευση ανθρώπους. Λέξη- κλειδί αποτελεί η έννοια «εκμετάλλευση».
- Οι πολλοί (ανώνυμοι) πλέον προσεγγίζονται ως άτομα και όχι τμήμα ενός πλήθους. Άνδρες και γυναίκες που αγνοούνται από τις επίσημες πηγές.
- Αναζητείται μια νέα εννοιολογική και μεθοδολογική προσέγγιση, μια επιστημολογία προσαρμοσμένη στις εμπειρίες των πολλών (προσέγγιση του συγκεκριμένου και όχι του αφηρημένου).

G. Iggers

- Αναπλάθει τις ζωές των προσώπων (με βάση ενοριακά αρχεία, νοταριακές πράξεις, διοικητικά έγγραφα...). Επίσης, βιογραφίες/ απομνημονεύματα... παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπλαση των ζωών των ανθρώπων
- Έμφαση δίδεται στις ατομικές ζωές. Έτσι στις ιστορίες ή διηγήσεις τα άτομα παίζουν κεντρικό ρόλο στην αφήγηση.
- Η μικροϊστορία ανοίγει το δρόμο στην ιστορία των ανθρώπων που θα έμεναν απέξω.
- Η θετικο-επιστημονική προσέγγιση απογυμνώνει το παρελθόν από τις ποιοτικές του διαστάσεις και του στερεί το ανθρώπινο πρόσωπο.
- Οι μικροϊστορικοί ξαναδίνουν ανθρώπινο πρόσωπο στην ιστορία και επιστρέφουν στις εμπειρίες της ζωής συγκεκριμένων ανθρώπων.
- Ιδιαίτερο είναι το ενδιαφέρον για τα άτομα που δεν συμμορφώνονται με τους καθιερωμένους κανόνες.

G. Iggers

- Επίσης προσοχή δίδεται στο ρόλο των ανθρωπάκων.
- Συνυπάρχουν και αλληλοσυμπληρώνονται η ιστορία των ευρέων κοινωνικών αλλαγών και η ιστορία των ατομικών υπάρξεων. Έτσι, η μικροϊστορία αποτελεί συμπλήρωμα στις αναλύσεις μεγάλης κλίμακας των πολιτικών και κοινωνικών διαδικασιών.
- Σημαντική αρχή αποτελεί το μοντέλο της πολιτισμικής ανθρωπολογίας του Geertz: α) σημειολογική προσέγγιση μέσω της πυκνής περιγραφής, β) σύλληψη του άλλου όπως είναι, γ) επαφή με την κουλτούρα του ατόμου δ) έμμεση αποκρυπτογράφηση των εμπειριών του. Η ερμηνευτική μελέτη της κουλτούρας κατά Geertz διενεργείται μέσα από μοναδικά φαινομενικά ασήμαντα σημεία.

G. Iggers

- Αμφισβήτηση των ιστορικών μελετών μεγάλης κλίμακας (μαζικά, ποσοτικά, επεξεργάσιμα δεδομένα): Οι γενικεύσεις μεγάλης κλίμακας παραμορφώνουν την πραγματικότητα στη βάση και παύουν να ισχύουν όταν εξετάζονται σε σχέση με την συγκεκριμένη πραγματικότητα της ζωής μικρής κλίμακας.
- Αναζήτηση της ιστορικής αιτιότητας στο επίπεδο των μικρών ομάδων, όπου εκτυλίσσεται και το μεγαλύτερο τμήμα της ζωής. Πέρα από τις απρόσωπες κοινωνικές δομές και διαδικασίες – αναζητά συγκεκριμένα βιώματα των ανθρώπων.
- Η πρόσβαση στο παρελθόν γίνεται ουσιαστικά μέσα από ίχνη, σημεία και συμπτώματα. Η ιστορική αυτή οντότητα ασχολείται με έναν κόσμο σε μικρή κλίμακα.

G. Iggers

- Υπάρχει μια εξωτερική στα ιστορικά κείμενα πραγματικότητα.
- Απορρίπτεται η κατηγορηματικότητα και το ύφος αυθεντίας που παρουσιάζει την πραγματικότητα ως αντικειμενική.
- Είναι αδύνατη η μεγάλη αφήγηση. Κατά την αφήγηση οι μικροϊστορικοί κοινοποιούν ευρήματα και διαδικασία έρευνας (ερευνητικές στρατηγικές).
- Η μικροϊστορία δεν βλέπει/ μετρά στα δημόσια σημεία και σύμβολα ένα ομοιογενές νόημα αλλά πολλαπλές αναπαραστάσεις.
- Αμφισβητεί την αξία των στατιστικών τιμών και εισοδημάτων ή τις κυβερνητικές εκθέσεις για την κατανόηση των συνθηκών μέσα στις οποίες λειτουργούσαν οι άνθρωποι.
- Όχι γενικεύσεις αλλά να ανακαλύψουν τις εξαιρέσεις αυτών των γενικεύσεων. Όχι γενίκευση αλλά εξειδίκευση.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

